

Socialdepartementet

Utkast till lagrådsremiss - Vissa kirurgiska ingrepp i könsorganen och ändring av det kön som framgår av folkbokföringen, S2021/07285

Pensionsmyndigheten har inga synpunkter på förslagen. Mot bakgrund av Pensionsmyndighetens ansvars- och verksamhetsområde lämnas dock följande kommentarer.

Pensionssystemet är könsneutralt. Pensionsförmånerna beräknas på samma sätt oavsett kön (se exempelvis prop. 1997/98:151, sid 381 ff.).

Pensionsmyndigheten har ett intresse av att spårbarheten över tilldelade person- och samordningsnummer behålls över lång tid, eftersom tiden från det att pensionsrätt tjänas in till dess att en framtida pension betalas ut kan vara lång. Om en person ändrar person- eller samordningsnummer med anledning av ändrat kön följer redan intjänade pensionsrätter med till det nya person- eller samordningsnumret och inga pensionsrätter går förlorade. Pensionsmyndighetens handläggningssystem, med undantag av diarieföringssystemet, gör det möjligt att se en persons föregående person- eller samordningsnummer.

Avsnitt 8.14 Innebörden av en ändring och behovet av följdändringar

Pensionsmyndigheten administrerar och betalar ut änkepension. Änkepensionen avskaffades år 1990, men kan fortfarande beviljas under förutsättning att makarna gifte sig innan 1990. Änkepension var avsedd att svara för den efterlevande makans grundläggande försörjning och hade sin grund i det familjemönster och den arbetsfördelning mellan makar som var vanligt då. Giftna kvinnor var många gånger sysselsatta i hemmet och familjens ekonomi var beroende av mannens inkomster. Det bedömdes därför vara viktigt att trygga kvinnors försörjning vid makens bortgång. Genom att frånga fastställelseförfarandet som gäller enligt den nuvarande könstillhörighetslagen blir en ändring av det kön som framgår av folkbokföringen inte bindande för domstolar och andra myndigheter som ska pröva frågor där någons kön har rättslig betydelse, se sidan 109 i utkast till lagrådsremiss. Det skulle kunna medföra att en enskild kan uppbära änkepension efter att denne har ändrat det folkbokförda könet till man. Drygt 208 000 kvinnor uppbär änkepension och cirka 7 200 av dem är yngre än 65 år. Pensionsmyndigheten har ännu inte tagit ställning i frågan om bibehållen rätt till änkepension vid ändring av kön eftersom den hittills inte varit aktuell. Sannolikheten att en sådan prövning kan komma att bli aktuell bedöms som relativt låg. Om Pensionsmyndigheten inte bör avgöra sådana frågor skulle det behöva komma till uttryck i lagstiftningen.

www.pensionsmyndigheten.se

Pensionsmyndigheten	Telefon	E-post	Org.nr
Box 38190 100 64 Stockholm	0771-771 771	registrator@pensionsmyndigheten.se	202100-6255

2022-02-07

2 (2)
Dok.bet. PID281924
Version 1.0
Dnr/ref. VER 2021-432

Detta yttrande har beslutats av generaldirektör Daniel Barr efter föredragning av verksamhetsutvecklare Tommy Bertlid. I den slutliga handläggningen har även verksamhetsutvecklare Per Haglund och jurist Ylva Rosenkvist Sjögren deltagit.

Daniel Barr

Tommy Bertlid